



ZVON

ŘÍJEN- OCTOBER  
2024

časopis krajanské rodiny v New Yorku

[www.zvon.info](http://www.zvon.info)



Jákobův žebřík

Domenico Fetti

**TAK** jsem v minulém vydání Zvonu obdivoval krásu řek a přírody a vidíte sami, jak stačí jenom několik málo hodin a dnů, a ta úžasně kouzelná řeka se může proměnit v ničivý živel, který zabíjí, boří vše, co se jí postaví do cesty a nemá smilování s ničím. Sledoval jsem se strachem, jak lidé ztrácí majetek a nádherné prostředí, které po léta budovali. Mnozí z nich byli na pokraji zoufalství. Teď, několik dní po záplavách, ale sleduji jiné pokračování. Vidím úžasnou snahu lidí si navzájem pomáhat. Solidarita mezi třeba i cizími lidmi. My můžeme pomáhat nejenom modlitbou, ale také finanční podporou, kterou vyhlásily charitativní organizace. Zde je odkaz na naši katolickou charitu, která pomáhá lidem postiženým povodní – [www.charita.cz](http://www.charita.cz).

Každý z nás má svůj sen nebo sny. Někomu se daří své sny uskutečnit, někomu se to nedáří celý život a bud' se s tím smíří anebo naopak zatrpkne. Pak jsou ještě jiné kategorie snů. To jsou sny, které se nám zdály v noci během spánku a my si na ně vzpomeneme po probuzení hned ráno. Někdy jsou to sny, které nedávají smysl, někdy jsou to sny, které jsou spojeny s právě prožívanou životní situací... Téměř každé léto si během dovolené zakoupím pár zajímavých knih. Kniha, kterou právě čtu, je z pera známého českého kněze P. Tomáše Halika. V této knize „Dopisy papeži“ se Tomáši Halíkovi ve snu zjevil papež Rafael. A tak se v knize tomuto „snovému papeži“ svěřuje. Tomáš mu sděluji své sny a vize o církvi, kterou má rád a ptá se ho, co on na to. Kniha je plná odvážných a krásných vizí. Malou ukázku si můžete přečíst v tomto vydání Zvonu.

obrázek na první straně

(Jákobův žebřík - sen, který měl Jákob na cestě z Beer-šeby a mířil do Cháranu - odkaz najdete v bibli Gen. 28, 12-19)

# papežové popes Svätý Martin I. popes



návrate do Ríma nadalej pomáhal pápežovi práve v boji proti bludárom. V roku 649 pápež Teodor zomrel a za jeho nástupcu jednohlasne zvolili diakona Martina. Nečakali na to, či ho cisár schváli alebo nie, a vysvätili ho za biskupa. Cisár ho sice uznal, no na podnet vtedajšieho patriarchu v Konštantínopole napísal novému pápežovi, že za pravých kresťanov považuje aj tých, ktorí uznávajú v Kristovi iba jednu vôľu. Martin pokračoval vo svojom úsilí o obranu viery.

Cisár na podnet konštantínopských patriarchov Pavla a Sergia vydal dva ich listy, ktoré hlásali monoteletizmus. Všetci biskupi Východu sa mali podľa nich správať, no zároveň mali mlčať o spomínanom blude, aby neboli roztržky. Niektorí z biskupov boli ochotní sa tomu podriadiť. Martin kvôli tomu zvolal synodu do Ríma, kde sa hovorilo o monoteletizme a o listoch, ktoré východní patriarchovia vydali. Jednoznačne toto učenie zavrhl, vyhlásili ho za nekatolícke a na bludárov uvalili kliatbu. Po celom kresťanskem svete potom rozšírili toto rozhodnutie. Pápež cisárovi poslal láskavý osobný list, v ktorom ho prosil, aby ochraňoval pravé učenie Cirkvi. Panovníka to však pobúrilo, pápežovo počinanie pokladal za vlastizradu. Nariadil

Sv. Martin sa narodil okolo roku 591 v Todi (severne od Ríma) vo väčnej kresťanskej rodine. Stal sa diakonom. Pápež Teodor I. ho poslal do Konštantínopola ako vyslanca, aby potlačil blud monoteletizmus (blud, ktorý hlásal, že Ježiš Kristus mal iba jednu vôľu, a to božskú, nie ľudskú). Ich učenie bolo odsúdené na III. Carihradskom koncile v rokoch 680-681. Cirkev totiž učí, že Kristus mal aj božskú aj ľudskú vôľu. Aj keď Martin bol veľmi učený, predsa nemal väčší úspech v Konštantínopole. Po

svojmu miestodržiteľovi, aby zatkol všetkých biskupov Západu a aj pápeža. No zámer mu nevyšiel, miestodržiteľovi Olympiovi sa to nepodarilo. Nakoniec sa sám obrátil proti cisárovi, no roku 652 zomrel na mor. Cisár teda vymenoval nového miestodržiteľa Západnej ríše Teodora Kalliopasa, ktorému rozkázal, aby pápeža pod akoukoľvek zámenkou uväznil a priviedol do Carihradu. Pápež bol vtedy už osem mesiacov chorý, ležal na posteli. Duchovenstvo aj obyvatelia Ríma však zacítili nebezpečenstvo naoko v priateľskej žiadosti o stretnutie so Svätým Otcom, ktorú predložil nový miestodržiteľ. Varovali pápeža. No on chcel zabrániť krviprelievaniu, sám s bolestami vstal z lôžka a dobrovoľne sa vydal do rúk vojsku. Nedovolili mu vziať si so sebou nič okrem šiat, ktoré mal na sebe. Rimania sa búrili, no pápež ich tíšil. Pätnásť mesiacov trvala cesta po mori do Carihradu. Došli tam 17. septembra 654. Po ceste s pápežom kruto zaobchádzali. 20. decembra toho istého roku ho predviedli pred súd, kde ho obvinili z vlastizrady a odsúdili na smrť. Vojaci s pápežom veľmi surovo zaobchádzali.

Cisár oboznánil s výsledkom súdu aj patriarchu Pavla, ktorý bol vlastne prvým pôvodcom všetkých týchto udalostí. Práve v tom čase patriarchy vážne ochorel. Keď počul, čo všetko sa stalo, pohlo sa vňom svedomie. Uvedomil si, že odsúdili nevinného. Vzápäť na to zomrel. Cisárom to tiež pohlo. Odvolal rozsudok smrti, pápeža dal odvieť do iného žalára a dúfal, že sa obmäckí. Pápežov postoj však zostal jasný a pevný. Tajne ho teda odviezli loďou na Krym, kde žil až do svojej smrti. Na polostrove zomrel od hladu a trápenia dňa 16. septembra 655. Pochovali ho v Chersone na Kryme, neskôr jeho telo previezli do Ríma, kde ho uložili v chráme sv. Silvestra vedľa pozostatkov sv. Martina z Tours.



# Dopisy papeži

Tomáš Halík

Chápání papežství jeho konkrétní podoba prošly během svých dějin mnoha změnami, možná největšími ze všech dlouhá staletí trvajících institucí. Nemusíme jít ani k papežům z doby katakomb a z doby starověkých koncilů, k papežům středověku, renesance a baroka. Během mého života byli ještě tři papežové slavnostně nesení na nosítkách v doprovodu švýcarské gardy, jednou jsem to viděl na vlastní oči v létě 1969. Avšak zažil jsem i papeže umývajícího a líbajícího nohy muslimské vězeňkyni v římské trestnici pro mladistvé a líbajícího ruce židovským přeživším holokaustu.

Katolíci 19. století, krajně znepokojení osvícenstvím a jeho politickými důsledky, snili o autoritativním papeži jakožto neměnném, pevném bodu uprostřed bouřlivých vln revolucí a modernizačních proměn. Tento romantický sen ovlivnil reálnou podobu papežství a chápání autority v církvi, zejména v období kolem prvního vatikánského koncilu. V šedesátých letech 20. století získalo papežství přívětivou tvář Jana XXIII. a jarní vůni reforem druhého vatikánského koncilu. Na sklonku téhož století, kdy světská moc papežů byla už jen matnou vzpomínkou na dávno minulý svět, se papež z Polska aktivně podílel na globálních politických změnách pozdně moderního světa. Jan Pavel II. se stal mediální hvězdou první velikosti a nejviditelnější osobou své doby; žádného člověka v dějinách nevidělo zblízka, na vlastní oči, tolik lidí v tolika zemích světa. Se zánikem politické moci papežů vzrostl jejich morální – a v důsledku toho i polický – vliv; i mediální kritiky papežova učení potvrzovaly, že sekulárnímu světu není lhostejné, co říká papež.

V 21. století, v době radikálního úpadku morální autority církve v důsledku odhalení netušeného množství tragických případů spirituálního, sexuálního a psychologického zneužívání bezbranných příslušníky kléru a odchodů, v době, kdy mnoho lidí církev opouští, vzniklo zároveň množství populárních filmů fascinovaných rolí papeže. Seriály „Mladý papež“ a „Nový papež“ i filmy *Habemus papam* či *Dva papežové*, líčící papeže jako sympaticky nonkonformní postavu si získaly množství diváků mezi lidmi, kteří nepatří mezi čtenáře papežských

encyklik či posluchače Vatikánského rozhlasu. I u lidí lhostejných či kritických vůči církvi papežství neztratilo na zajímavosti a přitažlivosti.

Papež František se stal patrně za celé dějiny papežství nejoblíbenějším papežem za hranicemi církve, a zároveň nejvíce napadaným papežem určitými kruhy katolíků. Do postavy papeže si lidé napříč konfesemi promítají své ideály i své „obrazy nepřítele“. Nezávisle na dějinných proměnách papežství a střídání osobnosti na Petrově stolci papež zůstává po staletí archetypem, přítomných v kolektivním podvědomí naší kultury.

Že se z mého nevědomí prostřednictvím snu vynořil archetyp papeže s novým jménem a novou podobou papežské služby a začal žít svým životem v mé představivosti tedy není nic exotického a nepochopitelného.

V letních a podzimních měsících roku 2023 jsem se rozhodl dát svým dopisům knižní podobu a otevřít svou komunikace s imaginárním papežem širokém okruhu čtenářů v různých zemích. Bylo to v době, kdy v katolické církvi vrcholily přípravy na první ze dvou celosvětových synod v Římě, v době velkých očekávání změn.

V jedné ze svých knih jsem nedávno označil tuto dobu za práh „odpoledne křesťanství“, času zralosti, za možných začátků nového úseku dějin, a to nejen dějin katolické církve. Jsem přesvědčen, že papež František svou výzvou k synodální obnově dovedl křesťanství na práh nové etapy jeho dějin, na práh nového, širšího, dosud neznámého duchovního prostoru. Prozkoumat tuto krajinu a zabydlet se v ní, to bude úkol církve, povzbuzované službou řady jeho nástupců. Papež František odlétl odpověďt na otázku, jaký je konkrétní konečný cíl synodální obnovy. Přirovnal ji k cestě, na níž byl Hospodinem vyzván otec víry Abrám – ten Boží výzvu přijal a „vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde“.

Pro každou reformu církve je klíčové pochopit a naplnit slova apoštola Pavla: „Nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli.“

Tato knih je plodem mého hlubokého přesvědčení, že základním předpokladem autenticity a plodnosti reformy je *obnova proměnou mysli*, prohloubení smýšlení a cítění, spirituality a teologie, hlubinné dimenze víry. Jen z této proměny může vzejít obnova vnější podoby církve, institucionálních struktur. Jen z této hloubky pak může vzejít síla, která místo pasivní, nekritické konformity vůči „světu“ (současné společnosti a kultuře) nebo předem prohraných „kulturních válek“ proti němu může pomoci „tento svět“ také utvářet a kultivovat. U každé reformy je třeba se ptát, jaké jsou její teologické a spirituální zdroje a zda jsou zde ti, kteří jsou schopni je chápout, přijmout a uvádět do života.

Jedním z klíčových témat mých rozhovorů s papežem Rafaelem je otázka, jak přejít od reformace ve smyslu pouze vnější změny forem k *transformaci*, k vnitřní proměně „srdce věcí“. Jak v procesu reforem neztratit, nýbrž nově objevit a oživit to, co tvoří identitu křesťanství, co ho činí „solí země“ a kvasem pro čerstvý chléb pro zítřejší den?

Rozhodnutí napsat tuto knihu jsem učinil v den svátku Tomáše Apoštola, patrona nás všech pochybujících a hledajících; začal jsem ji psát v létě 2023 v horské kapli Erlebachovy boudy v Krkonoších, v proskleném prostoru plném světla, s výhledy na všechny strany, do oblak i na vrcholky hor.

# Change of heart

homily for September 1, 2024,  
22nd Sunday in Ordinary Time

Deacon Greg Kandra

“From within people, from their hearts, come evil thoughts...” In the gospel we just heard, Jesus speaks of the roots of sin – and even goes on to list some examples. He accuses the Pharisees of hypocrisy for worrying more about how they cleanse their hands, but not how they cleanse their hearts. It’s what’s inside that truly matters. What goes unmentioned is that a sinful heart can also be moved to change, sometimes in the most surprising ways.

In 1986, when he was 25 years old, a drug addict named Jonathan Wayne Nobles brutally attacked two women in Austin, Texas, stabbing them to death. He was arrested and stood trial. He never took the stand, and virtually the entire case rested on his confession. It was an open and shut case. He was found guilty and, according to Texas law, sentenced to death. He was sent to Huntsville Prison.

When he first arrived, Jon Nobles alienated almost everyone. He got into fights, broke away from the guards, physically harmed himself just to get out of his cell. But one of the people who befriended him was the priest who ministered to the prisoners. He encouraged Jon to attend Mass. So he did. He went once. And then again. And then again. And he kept going back. Something just clicked. After several months, Jon Nobles was baptized.

In the years that followed, Jon Nobles became known for his kindness, looking out for other inmates, ministering to them, quoting the scriptures. He developed a devotion to the rosary and the Eucharist. He learned about St. Catherine of Siena — who herself helped convert a convicted killer. That led Jon Nobles in 1989 to become a lay Dominican. He served as the godfather to another inmate, Cliff Bogges, and was there for his baptism. He was also there to assist at Mass the night Cliff Bogges was executed.

As his own execution date approached, in an extraordinary move, Jonathan Nobles met and reconciled with the mother of one of his victims. They talked for five hours. At the end she told him, “I feel compassion for you, Jonathan.” He replied, “I don’t know if I deserve it.” “No, you don’t,” she said. “But you have it.”

A few hours before his death, he made his last confession. He made one simple request for his last meal: the Eucharist. He fasted all day before he received his last Holly Communion. He called it his spiritual food for his journey home.

Jonathan Wayne Nobles was executed by lethal injection on October 7, 1998, the feast of the Holy Rosary. He was 37 years old. An hour after his death, a bishop celebrated his funeral Mass. Jon Nobles was laid out in the white habit of a lay Dominican. His journey was over. And what a journey it was. In the gospel, Christ challenged the Pharisees — and us — to a kind of conversion, to change the way we think, the way we live, the way we understand what God wants of us. And the point is clear: it begins with the human heart. That is where the worst aspects of human nature reside — but also the best.

Jesus spoke of unchastity, theft, murder, adultery, greed, malice, deceit. But the heart also brings forth purity, generosity, mercy, faithfulness, compassion, love. The heart can always change. The choice is ours.

And it begins by opening ourselves to God’s Word. In the letter from James, we hear: “Humbly welcome the word that has been planted in you and is able to save your souls. Be doers of the word and not hearers only...”

In the baptism rite, there is a prayer in which the priest or deacon blesses the ears and mouth of the baptized, saying: “May the Lord Jesus, who made the deaf to hear and the mute to speak, grant that you may soon receive his word with your ears and profess the faith with your lips.” That is the message of St. James, woven into the very fabric of our initiation into the church. This is part of our calling. But how well do we

answer it? We hear God's word, of course. But do we actually then proclaim it? Do we live it?

Do we actively seek to draw closer to God? Do we seek to draw others? A lot of us are cradle Catholics. But I would suggest that every one of us is also a convert — making that daily choice to commit ourselves to Christ and to truly live the faith. Conversion is a lifelong process, a moment-to-moment assent of will. A surrender to God. From all the evidence, I think perhaps someone who understood that was Jonathan Wayne Nobles. His story reminds us that no one is beyond the reach of God.

Pope Francis once put it beautifully:

"God is in everyone's life," he said. "You must try to seek God in every human life. Although the life of a person is full of thorns and weeds, there is always a space where the good can grow." Pray for the good to grow. In those around us. And in ourselves. And as we prepare to receive the Eucharist, that food for our journey, pray that our own hearts may be worthy, and may be ready, and that we may be able to make God's Word known to every one we meet. Pray that we all may be doers, not just hearers. By the grace of God, we could end up not only changing ourselves. We could also change the world.

# Růženec

18. října pořádá organizace Aid to the Church in Need (ACN) již 19. ročník iniciativy „Milion dětí se modlí růženec“.

Národní ředitelka ACN (UK) Caroline Hullová uvedla, že charita „doufá, že se jí podaří překonat loňský rekord, kdy se růženec za mír modlilo 1 039 628 dětí na celém světě“. Dodala: „Rádi bychom vyzvali všechny naše přátele a dobrodince zde ve Spojeném království i mimo něj, aby povzbudili všechny děti, které umějí růženec, aby se připojily k této mocné iniciativě inspirované Pannou Marií Fatimskou.“ Letošní motto „Modlete se růženec a bude mír“ staví do centra kampaně prosbu Panny Marie Fatimské z roku 1917.

Prostřednictvím této iniciativy se ACN také podílí na kampani „Symfonie modliteb“, ke které vyzval papež František u příležitosti Roku modlitby 2024, který je zároveň přípravou pro Jubilejní rok 2025.

Kardinál Mauro Piacenza, předseda ACN (International), a P. Anton Lässer, církevní asistent ACN (International), ve svém prohlášení napsali, že by každý měl „zapojit sílu a představivost, aby se na co nejvíce místech mohla konat modlitební setkání...“

převzato z [www.cirkev.cz](http://www.cirkev.cz)

## UDÁLOSTI VE ZKRATCE

**10. září** - papež František navštíví v příštím roce Turecko. Jeho cesta je naplánovaná na květen, kde se má 25. května setkat s patriarchou Bartolomějem. V příštím roce, ne náhodou, budeme slavit Velikonoce společně spolu s Pravoslavnými církvemi ve stejnou dobu. Oba představitelé budou mimo jiné také jednat o společném datu slavení Velikonoc do budoucna.

**11. září** - Biskup Andrew Cozzens z diecéze Crookston v Minnesotě, který je v ekvádorském Quito na Mezinárodním eucharistickém kongresu, se podělil o několik „překvapivých“ postřehů z nedávného Národního eucharistického kongresu, který se v USA konal poprvé po 83 letech. V rozhovoru pro ACI Prensa Cozzens uvedl, že přínos z červencové akce v Indianapolis předčil všechna očekávání. „Lidé během podobných setkání zažívají Ježíšovu lásku, která přichází, když je celá církev shromážděna, aby se klaněla Ježíši a milovala ho. V těchto chvílích je Boží požehnání, které je přítomno, veliké a mění nás,“ řekl biskup, který působil jako předseda Národního eucharistického kongresu.

**16. září** - Papež František v dopise kardinálskému kolegiu s datem 16. září 2024 vyzývá jeho členy, aby podpořili probíhající ekonomické reformy Svatého stolce, a zdůrazňuje důležitost finanční transparentnosti, odpovědnosti a solidarity. V listu adresovaném kardinálskému kolegiu papež František konstatuje, že od začátku reformy Římské kurie uplynulo deset let, a zároveň kardinálům připomíná jejich roli a odpovědnost v tomto procesu: „Vaší úlohou v tomto procesu je pomáhat římskému papeži a podporovat jeho účastníky, bratři kardinálové.“

**20. září** - Přestože mezináboženský dialog mezi židy, muslimy a křesťany ve Svaté zemi utrpěl v důsledku zintenzivnění ozbrojeného konfliktu, tamní situace naopak vedla k upevnění vazeb mezi křesťany různých denominací působících ve Svaté zemi, což potvrzuje i benediktinský opat v Jeruzalémě. „Naši nepřátelé mají více ekumenického smýšlení než my, protože nás nerozdělují podle vyznání, ale nemají nás rádi jen proto, že jsme křesťané,“ říká P. Nikodem Schnabel, opat jeruzalémského opatství Dormition. P. Schnabel je německý občan, kterému bylo doporučeno jeho vládou, aby opustil Izrael, se nejen rozhodl zůstat, ale také začal organizovat pravidelné nedělní obedy pro členy různých křesťanských církví a komunit v Jeruzalémě.

**22. - 30. září** - proběhlo v New Yorku 79. zasedání Valného shromáždění OSN. Účastnil se ho i státní sekretář kardinál Pietro Parolin, který předsedal eucharistické slavnosti k 60. výročí působení Svatého stolce při OSN.

# ÚMYSLY MŠÍ SVATÝCH V ŘÍJNU 2024

datum	úmysl	dárce
1.10.	Za Josepha Kovačika	Marcela a syn Jovy Škrkoň
2.10.	Za Martina a Annu Královu	Libuše Král
6.10.	Za zemřelého manžela Ing. George Kolasu	Věra Kolasa s rodinou
7.10.	Za zomrelú Gabiku Tomanovu a jej rodičov a starých rodičov	rodina Krupkova
8.10.	Za zomrelých Jitku Flamíkovu a jej dceru Janku	rodina Krupkova
13.10.	Za zemřelou Janu Minar	Helena Kočica
16.10.	Za zemřelé rodiny Smrkovy a Pavlicovy	Božena a Petr Smrká
20.10.	Za Jordana Kovačev	Kovacik's sisters and their families
23.10.	Za zemřelé rodiče Elizabet a Karla Strejčka	Věra Kolasa s rodinou
27.10.	Za krajanskou rodinu	Libuše Král

Omluva:

V minulém čísle Zvonu bylo zaměněno jméno u žadatele (dárce) na mši svatou za Josepha Škrkoňa 8. září. Správně mělo být **Marcela a syn Jovy Škrkoň**.

## BLAHOPŘEJEME

**v říjnu oslaví narozeniny:** Stanislav Kotyza 1. října, Radka Petrová 6. října, Vít Fojtík 6. října, Marie Sedláčková 9. října, Milo Wartownik 9. října, Jarda Nehybka 13. října, Petr Wolf 24. října, Margaret Holubář 26. října, Marie Jelínková jr. 30. října.

## DĚKUJEME ZA PODPORU ČASOPISU A ČESKÉ MISIE

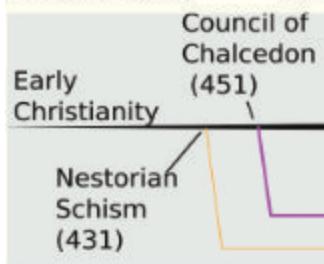
Anna Kocurková, Šárka Elahi, Martina & Tomas Pasak, Daniela & Tomáš Brabec.

**ZVON** vydává Czech Catholic Mission in NYC, Inc 110-06 Queens Blvd. Forest Hills, NY 11375  
 Tel: (718) 575 8959 - šeky na podporu pro časopis a misi: Czech Catholic Mission in NYC - na mše svaté: Rev. Antonín Kocurek - Krajské bohoslužby jsou každou neděli v **10.30 am** v dolním kostele **Panny Marie Karmelské 23-25 Newtown Ave, Astoria NY** příležitost ke sv. zpovědi před i po mši svaté. Po bohoslužbách následuje společné pohoštění v Parish Hall - adresa českého kněze: Rev. Antonín Kocurek, 110-06 Queens Blvd., Forest Hills, NY 11375 Tel: (718) 575 8959  
 E-mail: [zvonnews@gmail.com](mailto:zvonnews@gmail.com) web: [www.zvon.info](http://www.zvon.info)

Slovenská mše sv. každou neděli v 10.30 am u sv. Jana Nepomuckého na Manhattanu  
 (1<sup>st</sup> Ave a 66<sup>th</sup> St.) <https://eastrivercatholics.org>

## Jednota a rozdelení křesťanů...

Hned na začátku série krátkých vhledů do dějin církve a její rozdělení, chci upozornit čtenáře, že se jedná skutečně jenom o stručný přehled základních zlomů od doby Seslání Ducha Svatého až po současnost. Za vznik církve považujeme událost, kdy se apoštolové společně s Pannou Marii a dalšími modlili a byli naplněni Duchem Svatým. Hned se k nim přidalo na tři tisíce lidí. Postupně se evangelium – „dobrá zpráva“ šířilo do dalších částí Římské říše. Poprvé se lidem, kteří následovali Ježíše Krista, začalo říkat „KŘESTANÉ“ v Antiochii. Díky prvnímu koncilu v Jeruzalémě se nové učení nešířilo jenom mezi Židy, ale také mezi „pohany“. Po smrti sv. apoštola Petra a sv. apoštola Pavla v Římě a zbytku prvních apoštolů, přibývalo více a více věřících. Především to byla velká střediska tehdejší říše. Hlavními městy, kde také sídlili biskupové, byly: Řím, Alexandria a Antiochie. Biskup v Římě a Alexandrii měl titul papež. Antiochijský biskup měl titul patriarcha. Později r. 381 byl Konstantinopol povýšen na sídlo patriarchy, což se především nelíbilo patriarchům v Alexandrii a Antiochii. K prvnímu většímu rozdelení křesťanů došlo r. 431. Od „hlavního“ proutu se oddělili následovníci Nestoria patriarchy v Konstantinopoli (428–431) – dnešní Istanbul. Nestorius zdůrazňoval Kristovo lidství: Panna Maria porodila Ježíše – člověka – Christotokos. Koncil v Efesu (Turecko) definoval učení: Maria porodila bohočlověka – Theotokos. Vznikla Asyrská církev



Východu. Dále vznikly po koncilu v Chalkedónu (451) Koptská pravoslavná církev a Syrská pravoslavná církev. První tzv. „malé schizma“ rozdelení bylo na světě.

